

- OŠTEĆENJA DRVA
- RASPUKLINE
- SAČUVANI ODVOJENI DIJELOVI
- NAKNADNI UMETCI

Veći dio tog povijesnog sloja iz 19. stoljeća još postoji. Samo je na dva prva sjedala sjevernog krila, kao i na svim ukrasnim rešetkama sa naslona, sloj boje uklonjen u restauriranju 1969. - 1972. godine. Između dva svjetska rata, u vrijeme talijanske uprave, ponovno su izvedeni

opsežni restauratorski zahvati u crkvi, nakon kojih za dijelove ukrasnih reljefa najbližih brodu više nije bilo dovoljno mjesta. Reljef iznad južnih vrata na kojem su reljefna poprsja proroka Malahije i Zaharije tada je skinut da bi ostao pohranjen gotovo sedamdeset godina. Godine 2013. napokon je restauriran i vraćen na konzolu sa sjeverne strane svetišta, zdesna uz korska sjedala.

7. CRTEŽ OŠTEĆENJA NA RELJEFU S MALAHIJOM I ZAHARIJOM PRIJE RESTAURIRANJA

8. RELJEF S MALAHIJOM I ZAHARIJOM PRIJE RESTAURIRANJA

9. ISTI RELJEF TIJEKOM RESTAURIRANJA

10. ISTI RELJEF NAKON RESTAURIRANJA

Godine 2010. Hrvatski restauratorski zavod ponovno započinje konzervatorsko-restauratorska istraživanja i radove na korskim sjedalima. Sjedala su statički sanirana, otpali i klimavi komadi su učvršćeni, a više davno demontiranih i pohranjenih dijelova je cjelovito restaurirano i vraćeno. Radovi su izvedeni pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Konzervatorsko-restauratorski radovi:

Ksenija Škarić (voditeljica radova), Jelena Ćurić, Dragutin Furdi, Veljko Bartol, Željko Belić, Ida Gnjatović

Laboratorijska istraživanja: Marija Bošnjak, Margareta Klofutar, Domagoj Mudronja.

Rendgensko snimanje: Frane Mihanović

Arhiviranje stručne dokumentacije: Martina Wolff Zubović

Izdavač: Hrvatski restauratorski zavod

Za izdavača: Mario Braun

Tekst, crteži i grafičko oblikovanje: Ksenija Škarić

Lektura: Rosanda Tometić

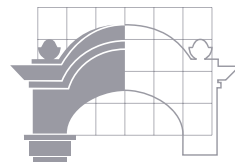
Fotografije: Ljubo Gamulin, Jovan Kliska, Natalija Vasić, Nikolina Oštarijaš, Ksenija Škarić

(Fototeka Hrvatskog restauratorskog zavoda)

Tisak: Kasanić d.o.o.

Naklada: 400 primjeraka

Zagreb, 2013.

HRVATSKI
RESTAURATORSKI
ZAVOD

Korska sjedala u katedrali Sv. Stošije

Gotička korska sjedala u zadarskoj katedrali Sv. Stošije potječu iz prve polovice 15. stoljeća. Naručio ih je 1418. godine zadarski nadbiskup Luka Turriani iz Ferma, a izradio venecijanski drvorezbar Matej Moronzon koji je nakon toga ostao živjeti u Zadru. Ime slikara koji je oslikao i pozlatio sjedala nije poznato, ali se pretpostavlja da je riječ o majstoru Ivanu Petrovom iz Milana s kojim je rezbar Moronzon poslije surađivao na izradi visoke ograde između prezbitarija i crkvenog broda. Dio skulptura koje su nekoć stajale na ogradi danas se još može vidjeti na Stalnoj izložbi crkvene umjetnosti u samostanu zadarskih benediktinki. Zbog važnosti zadarskog kaptola i brojnosti kanonika korska sjedala su vrlo velika i imaju čak 54 sjedeća mjesta. Po jedno sjedalo sa svake strane veće je i bogatije ukrašeno od ostalih: biskupsko sjedalo sa sjeverne i kneževo sjedalo s južne strane. Prvotno su sjedala bila obojena živim bojama i bogato pozlačena, ali je taj oslik poslije prebojen.

1. REKONSTRUKCIJA OSLIKA IZ RANOG 15. STOLJEĆA (ŽUTOM BOJOM OZNAČENA JE POZLATA)

2. KORSKA SJEDALA, SJEVERNO KRILO

Čak su i poleđine sjedala bile ukrašene profilacijama i oslikane. Prema istraživanjima akademika Ive Petricolija, poleđine korskih sjedala zazidane su potkraj 19. stoljeća, ali su ponovno otkrivene u restauriranju koje je od 1969. do 1972. godine izvodio Restauratorski zavod Hrvatske.

3. OSLIKANA POLEĐINA

Na zakošenom dijelu iznad sjedalica nalazile su se ukrasne rezbarene rešetke. Iza njih bile su položene stare pergamene iz 12., 13. i 14. stoljeća postavljene kao pozadina i živo obojene. Godine 1969. pergamene su demontirane i restaurirane, a danas su pohranjene u ženskom benediktinskom samostanu u Zadru.

1

3

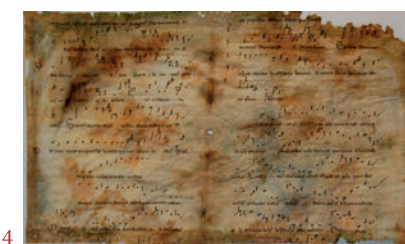
2

4. STARA PERGAMENA S NOTNIM ZAPISOM

5. OBOJENA POLEĐINA PERGAMENE

6. REZBARENA REŠETKA

Korska sjedala su više puta obnovljena i pri tome su mijenjala izgled. Konzervatorsko-restauratorska istraživanja pokazala su da su ona bila barem dvaput prebojena i ponovno pozlačena. Vjerojatno su potkraj 18. stoljeća sjedala razmaknuta prema lukovima sa strana, popravljena i ponovno oslikana. Najuočljivija obnova dogodila se između 1883. i 1885. godine, kada su velike površine prebojene tamnosmeđom bojom, a likovi oslikani i dijelom pozlačeni. Obnovu je izveo Oscar Marcocchia koji se i potpisao na poleđini reljefnog poprsja Boga Oca smještenog iznad biskupskog sjedala.

4

5

6

7. POLEĐINA POPRSJA BOGA OCA S POTPISOM

8. POPRSJE PRIJE RESTAURIRANJA

9. POPRSJE NAKON RESTAURIRANJA

7

8

9